

ER-TOOLS

1/4

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto

Susanna Hjulberg, susanna.hjulberg@jedu.fi

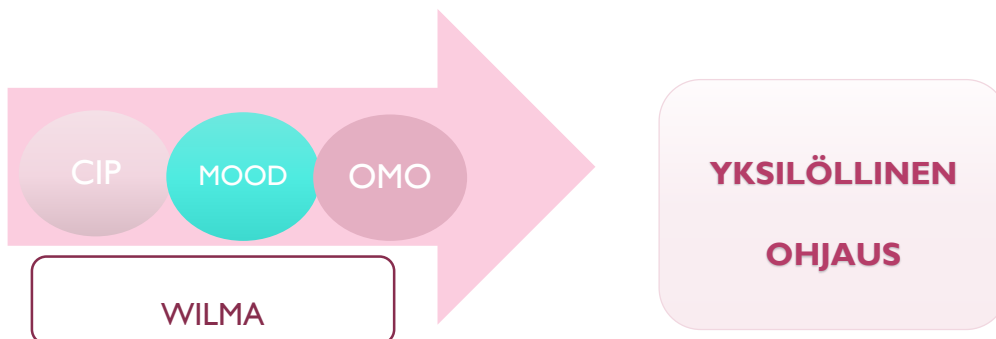
ER-TOOLS TAUSTA JA TAVOITTEET

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän (JEDU), neljässä (osittain 7:ssä) eri ammattiopistossa toteutettu hanke, jossa kokeiltiin erityisopetuksessa yhtenäisiä ohjaustyökaluja, yhdessä opistojen eri sidosryhmien kanssa (ammattilliset opettajat, opinto-ohjaajat, kuraattorit, ohjaajat). Tavoitteena oli myös työelämälähtöisen ammatillisen koulutuksen kehittäminen ohjaajan tukemana niille opiskelijoille, joilla havaittiin yksilöllistä ohjaustarvetta, yhteistyössä alueen työpaikkojen ja työpaikkaohjaajien kanssa. Lisäksi kehitettiin ja kokeiltiin yksilöllisten oppimispolkujen tukemista ja pedagogisten ratkaisuja niihin.

MUUT TAVOITTEET LYHYESTI

- Sähköisen työssäoppimispäiväkirjan käyttäminen erityisopiskelijan päivittäistä henkilökohtaista ohjausta ja yhteydenpitoa varten (Wilman avulla), jotta ohjaukseen voivat tarvittaessa päivittäin osallistua sekä opettaja, että työpaikkaohjaaja.
- Työpaikkaohjaajien ja opistojen opettajien/ohjaushenkilöstön koulutus erilaisen oppijan tukemiseen ja ohjaamiseen (motivoiva, orientoiva, ohjaava, delegoiva ohjaus = MOOD)
- Toimintatavan luominen yksilöllisen ohjaustarpeen havaitsemiseen ennen ongelmien ilmaantumista (otetaan CIP- ohjaustarveanalyysi koekäyttöön).
- Yksilöllisen ohjauksen kehittäminen ohjauksen työkaluja kokeilemalla ja kehittämällä (CIP, MOOD sekä ohjaavan ja motivoivan ohjauksen mallin kehittäminen = OMO).

TOIMINTAA

Koulutukset:

- Aloitusseminaari, hankkeen ja ohjaustyökalujen esittely, 48 henkilöä, syksy 2012, PIIPPOLA
- Yksilölliset ja työvaltaiset opintopolut, 7 henkilöä, syksy 2012, TAMPERE
- CIP-ohjaustarveanalyysin käyttö, 65 henkilöä, kevät 2013 NIVALA
- Ohjausta tukevat työkalut, 32 henkilöä, kevät 2013 HAAPAVESI
- Ohjaava ja motivoiva ohjaus (OMO)-mallin kehittäminen ja siihen liittyen tutustuminen NAPSU-menetelmään AEO päivillä, 6 henkilöä, Syksy 2013 KUOPIO
- Loppuseminaari: Laaja-alaiset oppimisvaikeudet ja pedagogiset työkalut niihin, 40 henkilöä, syksy 2013 YLIVIESKA

Yksilöllinen ohjaus ja opintopolut:

- CIP-ohjaustarveanalyysin käyttö ja hyödyntäminen ohjauksessa
- MOOD- ohjaustyökalu työpaikoille työssäoppimisjaksojen ohjauksen yhteydessä
- OMO- ohjaustyökalun kehittäminen ja kokeilu (CASE-opiskelijat)
- Tehostettu-/yksilöllinen ohjaus ennen työssäoppimista ja sen aikana, jossa työpaikkaohjaajat ovat mukana
- Opettajien ja ohjaajien yhteistyö yksilöllisessä ohjauksessa, erilaisia kokeiluja eri opistoissa
- Check- point toiminta
- Vertaisryhmä-toiminta

TULOKSIA

- Sähköisen työssäoppimispäiväkirjan käyttäminen erityisopiskelijan päivittäisessä ohjauksessa ei ole yksinkertaista, mutta onnistuu, kun opettaja valmistee sen huolellisesti kaikkien osapuolien kanssa. Myös tekninen toteutus vaatii erityistä huomiota.
- Työpaikkaohjaajien ja opistojen opettajien/ohjaushenkilöstön koulutus erilaisen oppijan tukemiseen ja ohjaamiseen toteutui erinomaisesti. Hankkeen aikaisissa koulutuksissa on koulutettu yhteensä n. 200 henkilöä, joista suurin osa opettajia. Työelämän edustajia näistä n. 10 %. Opettajien lisäksi myös opinto-ohjaajat, kuraattorit ja ohjaajat tavoitettiin hyvin.
- Toimintatavan luominen yksilöllisen ohjaustarpeen havaitsemiseen ennen ongelmien ilmaantumista vaatii vielä lisäponnisteluja. CIP-

ohjaustarveanalyysi todettiin hankkeessa hyväksi ryhmäohjaajan työkaluksi oman ryhmän kanssa, kun tuntee opiskelijaryhmän. Opiskelijat saattavat tarvita opettajan tukea testin tekemisessä, vaikka ohjaustarveanalyysin käyttö on nyt helpompaa, kun testin voi tehdä internetissä osoitteessa <http://www.ohjaustarvearvio.fi>

- Yksilöllisen ohjauksen kehittäminen ohjauksen työkaluja kokeilemalla ja kehittämällä onnistui hyvin pienelle joukolle. Suurten joukkojen tavoittaminen vaatii lisää aikaa ja panostusta. Resurssien niukkuus voi rajoittaa yksilöllisten menetelmien käyttöä (tietoa on). Yksilöllisen ohjauksen ja yksilöllisten opintopolkujen etukäteissuunnitteluun tulee paneutua huolellisesti. Toiminta on usein jäsentymätöntä, joten selkeät toimintamallit ja vastuut vaativat edelleen kehittämistä.

Lisätiedot:

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto

Susanna Hjulberg, susanna.hjulberg@jedu.fi
Hannele Siekkinen, Hannele.Siekkinen@jedu.fi

Haapaveden ammattiopisto

Aila Aakko, aila.aakko@jedu.fi
Terttu Siiri, terttu.siiri@jedu.fi
Ritva Joki-Kolehmainen, ritva.joki-kolehmainen@jedu.fi

Nivalan ammattiopisto

Liisa Pudas, liisa.pudas@jedu.fi
Ulla Laulumaa, ulla.laulumaa@jedu.fi
Jyrki Saarela, jyrki.saarela@jedu.fi

Ylivieskan ammattiopisto

Reijo Parkkila, reijo.parkkila@jedu.fi

Hankkeen materiaalit www-sivuilla:

er-tools.purot.net